

Samlet svar fra MED-udvalget i Bydehuset

Vi anerkender, at der er brug for at udføre besparelser på servicerammen, og at vi har en rolle i forhold til det. Men vi ønsker os samtidig metodefrihed og frihed til at pege på alternative besparelser, så vi, der er tættest på borgerne, kan finde den mest nænsomme måde at udføre besparelserne, der går mindst muligt ud over kerneopgaven og kvaliteten af den hjælp og støtte, vi yder til kommunens borgere med brug for psyko-socialt indsats. På den måde vil vi hjælpe til, at borgerne ikke rammes så meget, som vi frygter, at det vil ske, hvis vi skal gennemføre hele eller større dele af katalogets forslag.

Herunder vil vi kvalificere beslutningsgrundlaget for de foreslåede besparelser, ved at kommentere ud fra vores faglige perspektiv, så eventuelle politisk besluttede sparekrav kan tages med øje for de faktiske konsekvenser.

Vores kommentarer skal læses med forbehold for, at overskrifterne har et vist rum for fortolkning, og vi kan derfor have nogle formodninger om indholdet af en overskrift, der måske ikke var hensigten. Der kan være nogle tanker om andre dele af organisationen, som vi ikke kender til, og derfor tolker ind i vores opgaveløsning.

Udgangspunktet for vores kommentarer

		4.720.000	6.620.000	6.620.000	6.620.000
	Socialudvalget				
→	SOU-B23-01 Reduktion på ledelse og administration på Botilbud	750.000	750.000	750.000	750.000
→	SOU-B23-02 Opsigelse af fælleslejligheden i Karréfællesskabet i Måløv	120.000	120.000	120.000	120.000
→	SOU-B23-03 Præcisering af bevillinger på servicelovens § 85	500.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
→	SOU-B23-04 Ændring af Skolehaven fra et botilbudslignende tilbud til opgangsfællesskab	500.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
	SOU-B23-05 Scenarier for beskæftigelsestilbuddet Larsbjerggård	500.000	500.000	500.000	500.000
	SOU-B23-06 Nytænkning i forhold til aftenklubbens organisering på Bybjergvej	800.000	800.000	800.000	800.000
	SOU-B23-07 Hjemtagelse af aktivitetstilbud efter servicelovens § 103	650.000	650.000	650.000	650.000
→	SOU-B23-08 Færre "kan-indsatser" i Brydehuset Parkvej	900.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000

De grønne punkter vil have direkte og omfattende konsekvenser for Brydehuset, mens de andre ikke direkte er forbundet til Brydehuset, men indgår i den samlede løsning på socialområdet, der må forventes at kunne give afledte effekter i form af mere efterspørgsel efter ydelser inden for §§ 82 eller 85.

Sammenlagt er der her lagt op til besparelser i Brydehuset for 2.020 mio. kr. i 2023 og 3.920 mio. kr. i efterfølgende år.

Ud over de kommende politisk besluttede besparelser ser vi også ind i en virkelighed med høje prisstigninger på fødevarer, varme, el osv., der ligeledes skal findes inden for Brydehusets budget.

Kommentarer til de punkter, der har direkte konsekvenser for Brydehuset

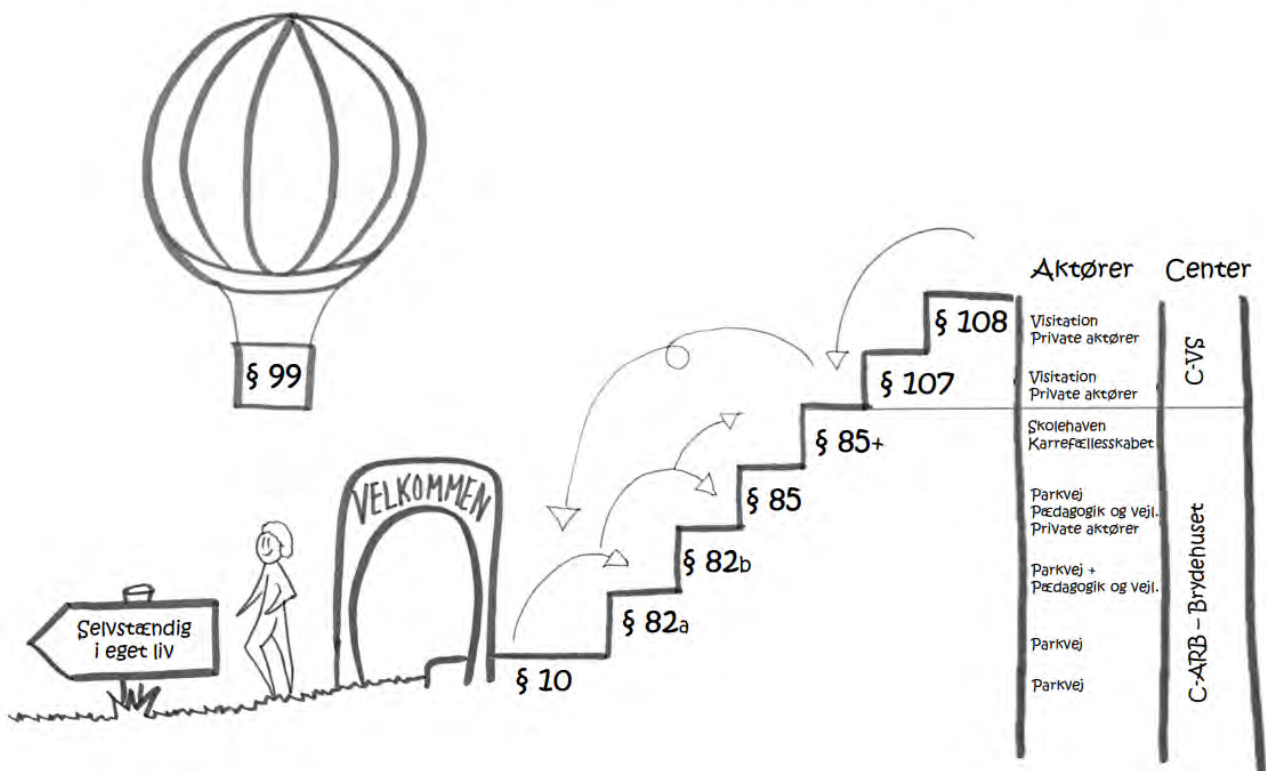
Vores største bekymring, når vi læser sparekataloget, er, at hvis alle besparelserne besluttet, vil det have indflydelse på vores mulighed for at udnytte den indsatstrappe, som vores tilbud er organiseret omkring. Vi læser spareforslagene som en tendens til at have færre alternativer til § 85-ydelsen, og det vil begrænse vores muligheder for at:

- hjælpe borgere nænsomt ned af indsatstrappen og ud i eget liv
- gribe borgeres udfordringer på et tidligere stadie, hvor de både er mindre økonomisk og menneskeligt indgribende

Derudover vil spareforslagene, samtidig med at alternativerne skrumper ind, give os til opgave at levere færre timer til borgere gennem § 85-ydelsen. For eksempel vil en del af de borgere, der i dag hjælpes gennem en lettere indsats på Parkvej (§ 82), formodentlig skulle bevilges en § 85, samtidig med, at vi skal reducere timerne på netop § 85.

Konsekvensen må blive, at der – hvis spareforslagene bliver realiteter – vil være færre borgere, der kan modtage vores indsatser målrettet særlige sociale problemer, betydeligt nedsat funktionsevne (fysisk/psykisk) og nedsat psykisk funktionsevne. Det skal ses i sammenhæng med, at vi er i en tid, hvor psykiatrien er presset og sender langt flere, langt tidligere hjem, hvis borgeren overhovedet får mulighed for at komme ind og modtage behandling, og en tid, hvor stadig flere (især yngre) mennesker oplever mistrivsel, hvilket sætter sig som en stigning i antallet af voksne borgere og deres pårørende, der efterspørger vores tilbud.

Indsatstrappen på socialområdet i Ballerup Kommune

SOU-B23-02: Opsigelse af fælleslejligheden i Karréfællesskabet i Måløv

SOU-B23-02	Opsigelse af fælleslejligheden i Karréfællesskabet i Måløv	120.000	120.000	120.000	120.000
------------	--	---------	---------	---------	---------

Karréfællesskabet blev etableret med det formål, at Ballerupborgere fortsat kan bo i eget nærområde – eller kan vende hjem efter at have boet på botilbud. På den måde er tilbuddet med til at beholde borgeren tættest muligt på en almindelig tilværelse, frem for mere gennemgribende og dyrere indsatser.

Borgeren flytter i selvstændig bolig og får her typisk moderat-massiv vejledning efter § 85 kombineret med samværstilbud flere dage ugentligt i Karréfællesskabets fælleslejlighed.

Fælleslejligheden er en central ramme, der giver muligheden for at yde den støtte, der er nødvendig, for at modarbejde isolation og oparbejde relationer og sociale kompetencer. Tidligere har det været forsøgt at tilknytte borgere til Aftenklubben i Skovlunde. Erfaringerne viser, at det for langt hovedparten er svært at komme helt til Skovlunde; det er stort, og det er svært at finde relationer, der holder.

Vores bekymring er, om det uden fælleslejligheden er muligt at opretholde de samværstilbud, der er nødvendige for at træne borgernes resocialisering og støtte den sociale recovery, som er en central del af tilbuddet. Det er vores bekymring, at det kun er de bedst fungerende beboere, der vil kunne klare at tage på sociale udflugter og deltage i aktiviteter, der ligger uden for fællesskabets trygge rammer. De, der ikke magter den store omverden vil have risiko for at trække sig tilbage, blive hjemme og komme uden for fællesskabet – med mistro og øget behov for støtte til følge. Det kan medføre, at deres alternativ bliver et reelt botilbud.

Om beboerne:

Der bor 9 borgere i Karréfællesskabet med udviklingshæmning og psykiatriske diagnoser, primært yngre borgere. Der er tre ansatte. Beboernes behov er forskellige, men alle har brug for hyppig støtte, dog ikke hele døgnet. Det er netop kendetegnet for den målgruppe – selvstændige nok til ikke at bo på botilbud, men støtteskrævende nok til ikke at kunne klare sig i egen lejlighed. Det er altså et mellemtrin på *Indsatstrappen*, der ligger mellem 85 og 107. Det vurderes, at mindst tre af de ni borgere ville blive visiteret til et botilbud, hvis det nuværende tilbud ikke længere kan løfte opgaven. Hvis bare én borger kommer i botilbud, så er den besparelse slugt.

Tidligere beboere har formået ved hjælp af den træning og støtte, de har modtaget i Karréfællesskabet, at flytte for sig selv og kun modtage lidt vejledning hjemme herefter. Én er flyttet på botilbud i erkendelse af, at tilbuddet ikke var passende.

Overvejelser:

- Hvis man i stedet for at opsig fælleslejligheden, udvidede hele tilbuddet, så kunne vi arbejde på at hjemtage endnu flere borgere. Hvis vi udbyder pladser til andre kommuner, kan det måske ovenikøbet være indtægtsgivende.

SOU-B23-03: Præcisering af bevillinger på servicelovens 85

SOU-B23-03	Præcisering af bevillinger på servicelovens § 85	500.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
------------	--	---------	-----------	-----------	-----------

Sparekataloget lægger op til at spare 500.000 det første år og 1.000.000 de næste år. Det svarer i praksis til ca. to stillinger, der nogenlunde – og lidt forsimplet – svarer til 30 borgere med gennemsnitligt støttebehov.

Brydehuset har i løbet af 2022 arbejdet på at præcisere bevillinger gennem udarbejdelse af ny visitationspraksis, men det har ikke været med besparelser som hovedfokus; derimod er målet ensartet kvalitet og serviceniveau for de borgere, der er berettiget til at modtage vores tilbud inden for §§ 82 og 85. Det er muligt, at vi på baggrund af skærpelse af bevillings- og visitationspraksis vil kunne se tendenser, der vil kunne bibringe besparelser, enten som effektivisering af vores tilbud eller i kraft af skærpet fokus på borgernes behov, hvilket kan betyde, at borgere, der i dag visiteres til en § 85 ikke vil blive godkendt til at modtage vores ydelser fremadrettet. Men vi ved ikke, om de nye standarder vil have den effekt, eller om den vil bekræfte, at de nuværende borgere er fuldt og helt i målgruppen. Det skal tages i betragtning, at vi de seneste to år har gennemgået alle sager med henblik på, om nogle borgere ikke (længere) var i målgruppen, så vi regner med at have høstet de "lavthængende frugter".

1. § 85

”Kommunalbestyrelsen skal tilbyde hjælp, omsorg eller støtte samt optræning og hjælp til udvikling af færdigheder til personer, der har behov herfor på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer.”

Nogle borgere har brug for massiv, intensiv støtte. En enkelt borger kan derfor have stor effekt på vores fulde budget. Og vi kan ikke styre, hvilke borgere med hvilke behov, der måtte komme i fremtiden.

Eksterne leverandører

En del af præcisering af bevillinger peger mod vores eksterne leverandører. Vi er afhængige af ekstern ekspertise på forskellige områder, som vi ikke selv er rustet til at varetage, enten på grund af de specialiserede maskiner eller udstyr, det kræver (ofte inden for handicapområdet), eller fordi det kræver en specialiseret faglig ekspertise, vi ikke selv har eller skal have (fx ekspertise inden for spiseforstyrrelser). Desuden er borgere med meget stort støttebehov – også på skæve arbejdstider – ofte hos eksterne leverandører.

Når vi hjemtager eksterne bevillinger, vil vi skulle løfte opgaven ved at have flere borgere, der vil kræve mere personale i Brydehuset. Det kan også have indflydelse på de nuværende arbejdsforhold, hvor medarbejdere i højere grad får skemaer med aften- og weekendarbejde, hvilket måske kan have indflydelse på fastholdelse og rekruttering. Det kan også betyde en nødvendig investering i kompetenceudvikling.

Overvejelser:

- En præcisering af bevillinger kan gøre det lettere at tage politisk stilling til, hvilke borgere, vi ikke længere skal have i målgruppe for vores ydelser. I tilfælde af en reduktion af tilgang til ydelser må man dog forvente en del uforståenhet og debat blandt borgere og pårørende. Og det vil være vigtigt, at beslutningen bakkes op i praksis, når frustrerede borgere føler, at de ikke får den hjælp, som de tidligere har haft ret til. Denne øvelse vil kræve en politisk anvisning, der sikrer, at det er dem med størst brug for vores støtte, vi hjælper.

- Det er ikke urealistisk, at vi bliver skarpere på de eksterne aktører med ensartede kontrakter, og hente besparelser her. I år har vi arbejdet på at indhente og sænke et oparbejdet merforbrug på vores eksterne leverandører – vi har hentet ca. 1 mio. hos de private leverandører, så vi nu er nede på 1,1 mio. i merforbrug. Det arbejde er vi stadig i gang med. Det kan altså godt lade sig gøre, men et krav om yderligere reduktion lægges til det arbejde, vi i forvejen har med at få udgifterne ned.

SOU-B23-04: Ændring af skolehaven fra et botilbudslignende tilbud til opgangsfællesskab

SOU-B23-04	Ændring af Skolehaven fra et botilbudslignende tilbud til opgangsfællesskab	500.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
------------	---	---------	-----------	-----------	-----------

Skolehaven er et botilbudslignende tilbud, der rummer borgere, der er mellem to stole – eller mellem insatstrappens to trin – for velfungerende til at bo på et egentligt botilbud, og med et behov for støtte, der er så stort, at de vil have svært ved at modtage tilstrækkelig hjælp i egen bolig. Med konstruktionen, hvor borgerne reelt bor i egen lejlighed, forstærkes den enkeltes værdighed og følelse af at kunne klare sig selv – i modsætning til at føle sig institutionaliserede.

Ved at fjerne det botilbudslignende setup med fælleslokaler og en fast medarbejdergruppe, faste fælles aktiviteter, aften- og weekend-åbent mm., bliver borgerne i praksis blot modtagere af § 85 – primært i dagstimerne. Forventningen er, at det vil forringe deres livskvalitet, gøre deltagelse i fællesskabet (og dermed arbejdet med social rehabilitering) sværere og sandsynligvis kræve flere støttetimer, der tidligere kunne opvejes af et stærkt fællesskab beboerne imellem.

Der er 18 beboere i Skolehaven, når tilbuddet er fyldt op, og sparekatalogets bud er, at vi ved at ændre tilbuddet kan spare, hvad der svarer til 2 årsværk, så de 18 beboere i alt bliver hjulpet af 5 personaler. Umiddelbart vil det for de nuværende beboere måske godt kunne lade sig gøre.

Vi er også klar over, at der inden for de senere år har været såkaldt tomgangslejligheder, der er meget dyre. Samtidig er der en problematik omkring at boligerne er borgernes egne, og at vi derfor i teorien ikke vil have en plads til nye beboere, hvis alle bliver boende.

Overvejelser:

- Kunne Skolehaven i højere grad tænkes ind som attraktiv alternativ, når visitationen i C-VS skal finde tilbud til de borgere, der ligger på vippen til at have behov for botilbud? På den måde vil vi ikke havne i problematikken omkring tomgangslejligheder.
- Hvis fællesfaciliteterne nedlægges, vil vi arbejde på alternative måder at samles på i hverdagen, så borgerne i Skolehaven stadig hjælpes til at bibeholde et fællesskab.
- Nedlægges Skolehaven som botilbudslignende tilbud, skal alle beboere revisiteres.

SOU-B23-08: Færre "kan-indsatser" i Brydehuset Parkvej

SOU-B23-08	Færre "kan-indsatser" i Brydehuset Parkvej	900.000	1.800.000	1.800.000	1.800.000
------------	--	---------	-----------	-----------	-----------

Sparekataloget lægger op til at spare 2 mio. kr. på "kan-indsatser" i Brydehuset Parkvej. Det svarer til cirka 4 årsværk, ud af de i alt omtrent 5-6 årsværk, der arbejder med disse forebyggende indsatser. En besparelse af den størrelse vil altså i praksis betyde en nedlæggelse af Parkvejs funktion.

"Kan-indsatser" kan indebære alle de indsatser, der ikke er krav om at kunne yde – men har mulighed for – i lovgivningen. Derfor er målsætningen om at reducere her meget op til fortolkning. Fælles for indsatserne er, at de giver mulighed for at forebygge øget mistrivsel og understøtte/fastholde tilknytning til civilsamfund, herunder frivillige fællesskaber, arbejds- og familieliv. Det er vores tilbud "nederst på indsatstrappen", der gør det muligt for borgere med behov for hjælp at komme ind, og giver mulighed for at føre borgeren ud igen.

I store træk vil besparelser på kan-opgaver fjerne muligheder for forebyggende tiltag, og det vil måske spare nogle penge nu – men det vil efterlade os med en større udgift og større menneskelige omkostninger på den (lidt) længere bane. Besparelser på Parkvejs tilbud vil medføre øget pres på § 85 og sandsynligvis også andre dele af organisationen i form af afledte effekter: Andre må løfte opgaven.

Vi arbejder for tiden i Ballerup Kommune med en strategi for de borgere, der er i den mest udsatte livsposition. For netop den gruppe mennesker er lavtærskeltilbud og alternativer til varig, institutionaliseret støtte afgørende for, om de får opsøgt hjælpen.

Blandt kan-opgaverne ligger følgende – vigtige – elementer:

Åben modtagelse: Indsats, der gør det muligt for os at møde borgerne i øjenhøjde og med et tilbud om én indgang, så social hjælp bliver tilgængelig for borgere, der kan og vil hjælpes.

- Her ydes socialfaglig råd og vejledning, der giver os mulighed for at hjælpe borgere med udfordringer, før de vokser dig så store og uoverskuelige at en større hjælp er nødvendig. Det er med til at gøre borgerne selvhjulpne og bibeholde evnen til at stå på egne ben og være uafhængig af støtteordninger.
- Og det fungerer ydermere som et sikkerhedsnet, så vi med god samvittighed kan sige farvel til borgere efter længere tid med en bevilget individuel støtte i forvisning om, at borgeren let kan bede om hjælp igen, hvis der sker tilbagefald i livssituationen.
- Råd og vejledning i sig selv er en skalopgave, men er der ikke en åben modtagelse, kan vi forvente en stigning i henvendelser til bl.a. Borgerservice og Social vejledning.

§§ 82a og 82b: Muligheden for at benytte korte, tidsafgrænsede tilbud har vi aktivt arbejdet på at få op at køre, og det har bl.a. gjort det muligt at bremse den alt for store tilstrømning,

Tilbud om gruppebaseret hjælp og støtte

1. [§ 82 a](#)

Til personer, der har nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller sociale problemer, og personer, der er i risiko for at udvikle funktionsnedsættelse eller sociale problemer, kan kommunalbestyrelsen iværksætte eller give tilskud til tilbud om gruppebaseret hjælp, omsorg eller støtte samt gruppebaseret optræning og hjælp til udvikling af færdigheder. Det er en forudsætning, at kommunalbestyrelsen vurderer, at deltagelse i sådanne tilbud vil kunne forbedre modtagerens aktuelle funktionsniveau eller forebygge, at funktionsnedsættelsen

der har været i vores § 85-tilbud, der i princippet er et tidsuafgrænset tilbud. Fordelen ved § 82a og b-tilbud er, at der kan ydes støtte og vejledning relativt hurtigt og uden større visitationsprocesser. På den måde fungerer tilbuddet som et lavtærskeltilbud, samtidig med at det griber borgere, der kun har brug for relativ lille indsats.

- Hvis vi sparer ved at fjerne muligheden for hjælp gennem § 82a og b, vil det give øget pres andre steder i Ballerup Kommune, bl.a. jobcenter og social vejledning
- Færre kortere indsatser vil betyde flere indskrivninger på de tidsbegrænsede indsatser, der historisk har vist sig at være vanskelige at få flyttet borgere ud af igen. Hvilket både har som konsekvens, at det trækker ressourcer – og at borgerne fastholdes i systemet i stedet for at leve deres egne, selvstændige liv

Frivillighed og hjælpeorganisationer er en naturlig måde at dæmme op for ensomhed og isolation, som rigtig mange borgere lider af. Fællesskaber har en positiv effekt på rigtig mange problematikker, men mange borgere har brug for at blive guidet hen til det rette tilbud – ligesom mange frivillige sociale foreninger har brug for en indgang til kommunen for at kunne bringe sig selv i spil. Skærer vi frivillighedsdelen fra, kan det medføre, at vi lukker os om os selv som system, og gør det vanskeligt at finde løsninger, hvor frivillige borgere kan hjælpe til.

Pårørendeindsatsen er både en god ressource for deres nære – og selv en borger, som kan have brug for hjælp selv, fordi det kan opslidende arbejde at være vidne til en nær, der kæmper med sig selv. Men det kræver at de pårørende bliver set og inddraget. Ballerups pårørendepolitik er svær at føre ud i livet, hvis initiativer, der netop har de pårørende for øje skal skæres væk. Det er desuden – som med de andre indsatser – en del af det helhedsorienterede arbejde, der styrker den enkelte borgers netværk og relationer til familie og venner, og dermed bibeholder dem i en virkelighed uden for systemet.

1. [§ 99](#)

§99 er ikke en kan-opgave ifølge loven. Alligevel har Ballerup Kommune ikke et budget til opgaven, hvorfor den løses med det budget, der modtages årligt. En del af arbejdet gør det mulig at styrke tryghed i boligafdelinger og forebygge udsættelser med eventuel hjemløshed til følge, **samt udføre "Housing First" til de borgere i udsathed, der samtidig er boligløse.** Det er især her, at de allermest udsatte grupper får hjælp, så de helt basale rammer ikke mistes. Det er de samme grupper, der sjældent har styr på e-Boks, og som har brug for opsøgende indsatser, hvis hjælpen skal nå dem. I nogle kommuner klares denne opgave med et brev. Det vil være en ærgerlig udvikling med et spørgsmål om, om det overhovedet er en hjælp.

”Kommunen sørger for tilbud om en støtte- og kontaktperson til personer med sindslidelser, til personer med et stof- eller alkoholmisbrug og til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig.”

Overvejelser:

- Parkvej er i – og har været i en proces – hvor rammerne for målgruppen har været til diskussion. Derfor oplever vi, at kolleger fra andre dele af kommunen ser et stort potentiale i de indsatser, vi yder gennem Parkvej. Faktisk er presset så stort at vi allerede nu må afvise mange kollegers håb om, at en parallelindsats med Parkvejs tilbud kan hjælpe borgerne optimalt. Det ser vi som et præj om, at behovet er der, og hvor svært det vil være at skære yderligere ned.
- Gruppeforløb kan på en helt anden måde tilbyde netværk og spejling, der ikke kan gøres i en gammeldags 1:1-støtte. Det er en måde at oparbejde borgernes selvværd og mulighed for relationsdannelse. Det kan muligvis med tiden vise sig, at det er en mere omkostningseffektiv måde at tilbyde social hjælp. Hermed kan der ligge en besparelse ift. støtte gennem 82a.

- En anerkendelse af at §99 er en skal-opgave og kræver budget og prioritering
- Parkvej rykkes i indeværende år fra Parkvej til lokaler på Centrumgaden, som er en rigtig god nyhed ift. synlighed og tilgængelighed. Men som kan komme til at virke malplaceret, hvis tilbuddene ikke længere skal være tilgængelige.

Hvis der bliver fjernet i Kan-tiltag i form af modtagelse, gruppeforløb og 82b forløb mener vi, at hele den forbyggende indsats vil blive fjernet i forbindelse med §85. Vi mener klart at det vil have den konsekvens, at der vil komme mange flere § 85 forløb, og disse er væsentligt sværere at afslutte end fx et § 82b-forløb. Så set med økonomiske briller mener vi ikke, det giver mening, at fjerne den forbyggende indsats. Derudover oplever vi at vores borgere får meget ud af den forbyggende indsats, som både er meningsfyldt og udviklende. Vi tænker faktisk, at det er hele indsatsstrappen som fjernes.

*På vegne af §85 team
(Brydehuset og Parkvej)*

Målgruppen for ydelser i Brydehuset:

